

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

О.Ю. ЄГОРОВА

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ**

«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»

*(для студентів 1 курсу денної форми навчання
напряму підготовки 6.070101 - „Транспортні технології
(за видами транспорту) ”)*

Харків
ХНАМГ
2010

Програма і робоча програма дисципліни **«Основи економічної теорії»** (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”)/Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: О.Ю. Єгорова, – Х.: ХНАМГ, 2010. – 24 с.

Укладач: О.Ю. Єгорова

Рецензент: проф., д.е.н. Решетило В.П.

Рекомендовано кафедрою економічної теорії, протокол №3 від 8.11.2010 р.

Зміст

	Стор.
Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	7
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за змістовими модулями та формами навчальної роботи.....	11
2.4. Розподіл часу самостійної роботи.....	13
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	14
2.6. Порядок та критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів.....	15
2.7. Інформаційно – методичне забезпечення.....	21

ВСТУП

Будь-яка економічна діяльність, у кінцевому підсумку, зводиться до прийняття рішень про те, що, як, скільки і для кого виробляти продукт, що задовольняє різноманітні людські потреби. Економічні суб'єкти інтуїтивно прагнуть звести свої витрати до мінімуму і отримати максимальний зиск.

Необхідність вибору обумовлена наявністю постійних суперечностей між потребами й бажаннями, з одного боку, і можливостями їх задоволення, з другого.

Від чого ж залежать рішення, що приймаються? Чи існують які-небудь закономірності, що визначають вибір економічних суб'єктів? Відповідь на ці та інші запитання дає мікроекономічний аналіз.

У зв'язку з цим важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які могли би урахувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності; на підставі моделей поведінки споживача прогнозувати максимізацію загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень; формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо конкурентного середовища підприємства; опрацьовувати параметри становища підприємства в порівнянні з конкурентами, визначати конкурентні переваги.

Рейтингова система оцінки знань студентів є частиною нових технологій навчання, яка значною мірою відповідає новим соціально-правовим умовам.

Рейтингова система спрямована на підвищення виховної ролі навчальної дисципліни, стимулює самостійну роботу студентів, спонукає їх до ініціативи. Рейтингова система містить в собі не тільки оцінку успішності навчання, але й активізує студентів на придбання заохочувальних балів, посилює соціально-психологічні стимули, враховує несумлінність у навчальні за допомогою штрафних балів. Одним з елементів рейтингової системи є тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів, який дозволяє ефективно і об'єктивно оцінювати успішність студентів.

Дисципліна „Основи економічної теорії” є нормативною дисципліною для підготовки бакалаврів галузь знань – 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура» 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту)”.

Програма дисципліни „ Основи економічної теорії ” розроблена на основі:

- Галузевого стандарту вищої освіти: ОКХ напряму підготовки 6.070101 - „Транспортні технології ” 2004 р.
- Галузевого стандарту вищої освіти: ОПП напряму підготовки 6.070101 - „Транспортні технології ” 2004 р.
- СВО ХНАМГ Робочий навчальний план підготовки бакалаврів за напрямом– 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту)” 2008 р.

Програма ухвалена кафедрою економічної теорії (протокол № 3 від 8 листопада 2010 р.) та Вченою радою факультету Економіки і підприємництва.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. 1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завдання вивчення: пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій; розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії; аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем; характеристика основних рис та особливостей розвитку перехідних економік; розкриття закономірностей суспільного відтворення, економічного зростання та циклічних коливань в економіці; сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загально цивілізаційних проблем людства.

Предмет вивчення у дисципліні: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем, економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Вихідна	1) основи менеджменту;
	2) основи маркетингу;
	3) основи економіки транспорту;
	4) основи зовнішньоекономічних зв'язків

1. 2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

(3,0 / 108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Розвиток суспільства

ОБОВ'ЯЗКОВІ УКРУПНЕНІ НАВЧАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Загальні основи товарного виробництва і ринкової економіки.

ЗМ 1.2. Прогнозування розвитку

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Наукові засади макроекономічного прогнозування й регулювання.
2. Теоретичні основи макроекономіки та суспільне відтворення.
3. Мікроекономічні аспекти розвитку економіки.

ЗМ 1.3. Поліпшення рівня життя населення

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Соціальна політика держави, її механізм. Зайнятість та відтворення робочої сили.
2. Доходи, їх джерела та розподіл. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.

1. 3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

(відповідно до галузей стандартів ОКХ та засобів діагностики (ЗД): виборниці функції, типові задачі діяльності та вміння (за рівнями сформованості), якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни)

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Визначати і аналізувати основні показники розвитку суспільства	Соціально-виробнича	
Алгоритмічний рівень Прогнозувати розвиток суспільного виробництва країни	Виробнича	Проектувальна
Евристичний рівень Розробляти заходи щодо поліпшення рівня життя суспільства	Соціально-виробнича	

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання-Прес, 2003. – 581 с.
2. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. -354 с/
3. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.
4. Перехідна економіка: Підручник /За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.
5. Основи економічної теорії: Конспект лекцій (для студентів 1 курсу денної та 2 курсу заочної форм навчання напряму підготовки: 6.070101 - „Транспортні технології”) / Авт.: Решетило В.П., Володіна І.М., Рибак Г.І.– Харків: ХНАМГ, 2009 – 136 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Мета вивчення: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю

Предмет дисципліни: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем, економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя людства

Змістові модулі: розвиток суспільства; прогнозування розвитку; поліпшення рівня життя суспільства.

BASES OF ECONOMIC THEORY

The purpose: the future specialists' deep knowledge obtaining and forming their economic way of thoughts which is market relationships adequate; forming their skills of real economic processes analyzing and well-grounded decisions of economic problems finding.

The subject matter: the fundamental economic categories, economic laws and principles of economic systems' functioning; economic relationships, economic

mechanisms and people's activities which is effective management in the limited economic and natural resources oriented; distinctive features of market transformation of Ukrainian economy; the modern global processes in economic life of mankind.

Content module: development of a society; forecasting of development; improvement of a standard of living of a society.

ОСНОВЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ТЕОРИИ

Цель изучения: приобретение будущими специалистами глубоких экономических знаний; формирование у них нового экономического мышления, адекватного рыночным отношениям; формирование навыков анализировать реальные экономические процессы и принимать обоснованные решения по поводу экономических проблем, связанных с их будущей практической деятельностью.

Предмет дисциплины: основополагающие экономические категории, экономические законы и принципы функционирования экономических систем, экономические отношения, хозяйственные механизмы и действия людей, направленные на эффективное хозяйствование в условиях ограниченных экономических и природных ресурсов, особенности рыночных преобразований экономики Украины, современные процессы глобализации экономической жизни человечества

Модули содержания: развитие общества; прогнозирование развития; улучшение уровня жизни общества.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни „ Основи економічної теорії”

Призначення: підготовка бакалаврів	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Загальна кількість годин –108 Змістових модулів – 3	Галузь знань – 0701 „Транспорт і транспортна інфраструктура” Напрямок підготовки – 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”) Освітньо- кваліфікаційний рівень – бакалавр	Нормативна Рік підготовки - перший Семестр – 1 Аудиторні заняття: 36 год. Лекції – 18 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 72 год. Види підсумкового контролю: екзамен – 1 семестр.

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 33,3% до 66,7%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Лекційний матеріал дає студентіві основу знань з тих чи інших проблем економічного аналізу орієнтує студентів у різноманітті навчальної літератури. Метою практичних занять – є поточна перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з окремих тем дисципліни, які винесені на семінари. Крім цього на практичних заняттях передбачається проведення комплексно-модульного контролю, тобто перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу кількох тем курсу. На практичні заняття виносяться найважливіші й найскладніші питання дисципліни. При підготовці до практичних занять потрібно передусім прочитати конспект лекцій з відповідної теми, вивчити понятійний апарат і осягнути логіку навчального матеріалу. Далі доцільно звернутися до вивчення рекомендованої літератури відповідно до певної теми. Велике значення у процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів,

завдання самостійної роботи є також отримання більш глибоких знань, як результат вивчення додаткових літературних джерел.

Робоча програма, матеріали для проведення лекційних, практичних та розподіл часу за змістовими модулями та формами роботи розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2 Тематичний план навчальної дисципліни.

Приступаючи до вивчення дисципліни „Основи економічної теорії” студенти повинні познайомитися з програмою навчальної дисципліни, осягнути її структуру та основні методи й форми навчання. Уявити основні види і форми контролю знань, умінь і навичок.

Тематичний план дисципліни „Основи економічної теорії” складається із трьох змістових модулів, кожен з яких включає певні навчальні елементи та питання, які розкривають механізм економічного аналізу.

Модуль 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ (3,0 / 108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Розвиток суспільства (1,0/36)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Загальні основи товарного виробництва і ринкової економіки.

ЗМ 1.2. Прогнозування розвитку (1,0/36)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Наукові засади макроекономічного прогнозування й регулювання.
2. Теоретичні основи макроекономіки та суспільне відтворення.
3. Мікроекономічні аспекти розвитку економіки.

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Соціальна політика держави, її механізм. Зайнятість та відтворення робочої сили.
2. Доходи, їх джерела та розподіл. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.

Запропонований розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи відповідає навчальним планам підготовки бакалаврів за напрямом: 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”) денної форми навчання.

Таблиця 2.3.1. Розподіл часу за змістовими модулями.

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем.,Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1„Основи економічної теорії”	3,0/108	18	18	-	72
ЗМ 1.	1,0/36	6	6	-	24
ЗМ 2.	1,0/36	6	6	-	24
ЗМ 3.	1,0/36	6	6	-	24
ЗМ 4.	3,0/108	18	18	-	72

Таблиця 2.3.2. Розподіл часу лекційного курсу (денна форма навчання).

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)
	6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”)
1	2
ЗМ 1.1. <u>Розвиток суспільства</u>	6
1. Загальні основи соціально-економічного розвитку	2
2. Загальні основи товарного виробництва і ринкової економіки	4

1	2
ЗМ 1.2. <u>Прогнозування розвитку</u>	6
1. Наукові засади макроекономічного прогнозування й регулювання	1
2. Теоретичні основи макроекономіки та суспільне відтворення	2
3. Мікроекономічні аспекти розвитку економіки	3
ЗМ 1.3. <u>Поліпшення рівня життя населення</u>	6
1. Соціальна політика держави, її механізми. Зайнятість та відтворення робочої сили.	3
2. Доходи, їх джерела та розподіл. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.	3
РАЗОМ	18

Таблиця 2.3.3. Розподілу часу практичних занять (денна форма навчання).

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)
	6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”)
ЗМ 1.1. <u>Розвиток суспільства</u>	6
1. Загальні основи соціально-економічного розвитку	2
2. Загальні основи товарного виробництва і ринкової економіки	4
ЗМ 1.2. <u>Прогнозування розвитку</u>	6
1. Наукові засади макроекономічного прогнозування й регулювання	1
2. Теоретичні основи макроекономіки та суспільне відтворення	2
Мікроекономічні аспекти розвитку економіки	3
ЗМ 1.3. <u>Поліпшення рівня життя населення</u>	6
1. Соціальна політика держави, її механізми. Зайнятість та відтворення робочої сили.	3
2. Доходи, їх джерела та розподіл. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.	3
РАЗОМ	18

2.4. Організація самостійної роботи студентів.

У процесі опанування модуля „Основи економічної теорії” окрім лекційних та практичних занять (які є аудиторною роботою) значна роль належить самостійній роботі студентів. Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем мікроекономічного аналізу. Значною є роль самостійної роботи студентів у підготовці до поточного і підсумкового контролю знань й умінь.

На самостійну роботу відповідно навчальним планам підготовки бакалаврів денної форми навчання напряму підготовки – 6.070101 - „Транспортні технології (за видами транспорту) ”) припадає 72 години. У таблиці 2.4.1. подано розподіл часу самостійної роботи за змістовими модулями та формами роботи.

Таблиця 2.4.1. Розподіл часу самостійної роботи за її формами

Найменування змістових модулів, що виносяться для самостійної роботи	Години	Форма звіту
1	2	3
ЗМ 1.1. <u>Розвиток суспільства</u>	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект, реферат
2. Вивчення категорій	2	Конспект, реферат
3. Самостійний розгляд питань: «Економічна система суспільства. Відносини власності», «Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція»	8	Конспект, реферат
4. Підготовка рефератів	4	Конспект, реферат
5. Розв’язання типових задач, тестів	6	Конспект
ЗМ 1.2. <u>Прогнозування розвитку</u>	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект, реферат
2. Вивчення категорій	2	Конспект, реферат

1	2	3
3. Самостійний розгляд питань: «Закономірності та особливості розвитку перехідних економік», Підприємство (фірма) в перехідній економіці», «Теоретичні аспекти ринкової трансформації економіки України.»	8	Конспект, реферат
4. Підготовка рефератів	4	Конспект, реферат
5. Розв'язання типових задач, тестів	6	Конспект
ЗМ 1.3. <u>Поліпшення рівня життя населення</u>	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект, реферат
2. Вивчення категорій	2	Конспект, реферат
3. Самостійний розгляд питань: «Економічна теорія – наукова основа економічної політики держави. Держава та її економічні функції в ринковій економіці», «Фінансово-кредитна система», «Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства»	8	Конспект, реферат
4. Підготовка рефератів	4	Конспект, реферат
5. Розв'язання типових задач, тестів	6	Конспект
Разом	72	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Таблиця 2.5.1. Засоби і форми поточного контролю

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Тестування	20
ЗМ 1.2. Тестування	20
ЗМ 1.3. Тестування	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Екзамен	40
Усього за модулем 1	100

2.6. Порядок та критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- складання екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни передбачено складання екзамену. Для підсумкового оцінювання знань використовують 4-бальну систему за національною шкалою і стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має метою перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (тестування). Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і проведені практичні завдання в межах кожного з двох змістових модулів. Знання оцінюються за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Порядок і критерії оцінювання тестового контролю знань, навичок та вмінь студентів

Тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів дозволяє ефективно й об'єктивно оцінювати успішність студентів. Критерії оцінювання тестових завдань залежать від їх типу.

Тестові завдання закритої форми

Тест-завдання закритої форми різняться за принципами побудови і відповідно мають і різні оцінювальні бали.

Прості альтернативні тест-завдання використовують для грубої перевірки правильності вибору або прийняття рішення у згорнутій формі й передбачають наявність двох варіантів організації відповіді типу „так - ні”; „правильно - неправильно” тощо. Оцінюються 1 бал.

Тест-завдання з простим множинним вибором за принципом класифікації використовують тоді, коли кількість можливих варіантів

відповідей менше трьох, але відповідь більш складна, ніж відповідь типу „так-ні”. Їх доцільно використовувати під час перевірки умінь вільно орієнтуватися у групі схожих понять, явищ, процесів тощо. *Оцінюються в 1 бал.*

Тестові завдання з множинним вибором за принципом кумуляції, доцільно використовувати для перевірки повноти знань і умінь. Запитальна частина таких завдань в основному має порівняльний зміст: одна з декількох відповідей має бути найкращою, можливо правильною, найбільш правильною, найбільш повною, що частіше трапляється. У зв'язку з цим у запитальній частині завдань використовують вирази типу „як правило”, „звичайно”, „частіше за все” „головна причина”, „найбільш часто”, „найчастіше”. *Оцінюються в 2 бали.*

Тестові завдання з множинним вибором за принципом циклічності, використовуються для перевірки знань та умінь, якщо відповіді побудовані за принципом циклічності. *Оцінюються в 2 бали.*

Тестові завдання за принципом подвійної альтернативи передбачають, що після запитання, яке є незакінченим твердженням, фрагментом, ситуацією тощо, подається п'ять (два, три,...) відповідей і серед них необхідно обрати одну найбільш правильну (найповнішу) відповідь. *Оцінюються в 2 бали.*

Тестові завдання на відповідність(на асоціативні зв'язки) дають можливість установити знання фактів, взаємозв'язків і знання термінології, позначень, методик тощо. *Оцінюються в 1 бал одна правильна відповідь.*

Тестові завдання на порівняння і протиставлення (на аналіз взаємозв'язку), рекомендуються для перевірки умінь виявляти розпізнавальні ознаки різних явищ, ситуацій тощо. Виконання таких завдань передбачає аналіз запропонованого матеріалу, його синтез та вміння зробити висновки. У разі аналізу запропонований для тестування матеріал поділяється на окремі частини і визначається їхні взаємовідносини; у разі синтезу – окремі частини або елементи запропонованого матеріалу поєднуються в одне ціле. *Оцінюються в 5 балів.*

Тестові завдання, побудовані за принципом запитань із множинними відповідями. Тестові завдання з множинними відповідями „правильно-неправильно” використовуються у ситуаціях, коли відповіді або рішення можуть бути тільки правильними або неправильними, не мають жодних відтінків і є категоричними. Крім того, досить часто на запропоновані запитання існує декілька правильних відповідей. У такому разі вважається, що тестується глибина знань, розуміння різних аспектів явищ, процесів тощо.

Завдання цього типу містять основу, до якої, як правило, пропонується чотири пронумеровані відповіді. Така основа може подаватися у формі твердження, фрагменту тексту, ілюстрації тощо. Відповіді повинні бути тільки правильними або тільки неправильними (на відміну від ТЗ з однією найбільш правильною відповіддю). В інструкції наведено правило вибору відповіді. *Оцінюються в 5 балів.*

Тестові завдання на визначення причинної залежності використовуються з метою перевірки розуміння певної причинної залежності між двома явищами. Запитання складається так, що кожне з двох тверджень, пов'язаних сполучником „тому, що”, є повним і чітко сформульованим реченням. При виконанні такого завдання спочатку необхідно визначити правильне чи неправильне кожне з двох тверджень окремо, а тільки потім, якщо обидва твердження правильні, визначити, правильна чи неправильна причинна залежність між ними. *Оцінюються такі тест завдання в 5 балів.*

Тест-задачі передбачають перевірку навиків практичного застосування теоретичних знань, уміння робити економічні висновки й прогнози щодо діяльності економічних суб'єктів у певних виробничих ситуаціях. *Оцінюються такі тест-завдання в 5 балів.*

Тестові завдання відкритого типу

Тестові завдання відкритого типу передбачають вільні відповіді. Вони не мають запропонованих варіантів відповідей і використовуються для виявлення знань термінів, визначень, понять тощо. За змістом тестові завдання відкритого

типу являють собою твердження з невідомою змінною. *Оцінюються – в 1 бал - одне правильно вставлене слово, позначення, показник тощо.*

Проведення підсумкового контролю

Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями. За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями). Екзамен здійснюється у письмовій формі за екзаменаційними білетами, що містять два теоретичні питання і тести, або за підсумковим тестовим завданням, що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни. Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання – за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання.

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „дуже добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка „задовільно (достатньо)”. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання.

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою
більше 90 – 100 включно	Відмінно	A
більше 80 – 90 включно	Добре	B
більше 70 – 80 включно		C
більше 70 – 60 включно	Задовільно	D
більше 60 – 50 включно		E
більше 25 – 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література	
1.Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д.Базилевича – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.	1-3
2. Зазимко А.З. Політична економія: Структурно-логічний навч. посіб. – К.: КНЕУ; 2006. – 358 с.	1-3
3.Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.	1
4.Перехідна економіка: Підручник /За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.	1
2. Додаткові джерела	
1.Конституція (Основний Закон) України. – К., 2005. – 36 с.	1

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
2.Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка: Навч. Посібник. – Львів: «Магнолія», 2008. – 464 с.	1
3.Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 440 с.	1
4.Довбенко М.В. Сучасна економічна теорія (Економічна нобелеологія): Навч. посіб. – К.: Вид. центр «Академія», 2005. – 254 с.	1
5.Історія економічних вчень: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 1430 с.	1
6.Ковальчук В.М., Лазарович М.В., Сарай М.І. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. - 647 с.	1
7.Макроекономіка : Підручник / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання, 2004. -851 с.	1
8.Національна економіка: Навч. Посібник / За ред. В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 280 с.	1
9.Національна економіка: підручник / За ред. П.В. Круша. – К.: Каравела; Піча Ю.В., 2008. – 416 с.	1
10.Нуреев Р.М. Курс мікроекономіки: Учебник для вузов. – М.: НОРМА, 2002. – 432 с.	1
3. Методичне забезпечення	
1. Основи економічної теорії: Конспект лекцій (для студентів 1 курсу денної та 2 курсу заочної форм навчання напряму підготовки: 6.070101 - „Транспортні технології”) / Авт.: Решетило В.П., Володіна І.М., Рибак Г.І.– Харків: ХНАМГ, 2009 – 136 с.	1-3
4. Ресурси ІНТЕРНЕТ	
1. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: http://www.ssmc.gov.ua	1
2. Державний комітет із статистики: http://www.ukrstat.gov.ua	1
3. Кабінет Міністрів України: http://www.kmu.gov.ua	1

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
4. Міністерство економіки: http://www.me.gov.ua	1
5. Міністерство фінансів: http://www.minfin.gov.ua	1
6. Національний банк України: http://www.bank.gov.ua	1
7. Світовий банк: http://www.worldbank.org.ru	1
8. Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua	1

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЄГОРОВА Ольга Юріївна

Програма і робоча програма дисципліни «**Основи економічної теорії**»
(для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.070101 -
„Транспортні технології (за видами транспорту) ”)

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 427 Р

Підп. до друку 25.11.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84 1/16

Ум. друк. арк. 1,0

Зам. № 6634

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001